

POSEBNA PRAVILA ZA OCENJEVANJE EKSPONATOV MAKSIMAFILIJE NA FIP RAZSTAVAH (SREV)

1. člen: Tekmovalne razstave

Ta posebna pravila so pripravljena v skladu z členom 1.4. »Splošnih FIP Pravil za ocenjevanje tekmovalnih eksponatov na FIP razstavah (GREV)« kot dodatek omenjenih načel, ki zadevajo Maximafilijo. Nadaljnje podrobnosti so vsebovane v Vodilih za ocenjevanje eksponatov iz maksimafilije.

2. člen: Vodila

Vodila, ki jih je odobrila Uprava FIP 28. avgusta 2019 vsebujejo prejšnja SREV pravila in Vodila, ki se nanašajo na definicijo in ocenjevanje eksponatov maksimum kart – prosim, sklicujte se nanje.

3. člen: Sklepna določila

3.1. V primeru razlik v tekstu zaradi prevodov, je merodajen angleški tekst.

3.2. Ta posebna pravila za ocenjevanje eksponatov iz maksimafilije na razstavah pod pokroviteljstvom FIP je odobril FIP kongres 9. avgusta v Jakarti.

VODILA ZA OCENJEVANJE EKSPONATOV MAKSIMAFILIJE

Končna verzija – 28.08.2019

1. Uvod

Ta pravila je izdala komisija za maksimafilijo z namenom praktičnega vodenja kako uporabljati GREV kakor tudi Posebna pravila za ocenjevanje eksponatov maksimafilije. (SREV)

Opomba: Ta vodila vsebujejo vsebino SREV.

Ta pravila so namenjena kot vodilo razstavljalnem in sodnikom v zvezi z:

- Definicijo in naravo maksimafilije
- Načelom priprave eksponata in
- Sojenjem eksponatov maksimafilije

2. Definicija in narava maksimafilije

Eksponat maksimafilije vsebuje le razglednice, ki imajo **vidno** povezavo med tremi elementi

- razglednico,
- poštno znamko na slikovnem delu razglednice in
- žigom

Pri maksimafiliji je potrebno spoštovanje treh skladnosti: predmeta, kraja in časa.

3. Načela sestave eksponata

Sestavni deli (poštna znamka, razglednica, žig) morajo biti skladna z naslednjimi pravili:

3.1. Poštna znamka

a. Oznaka »poštna znamka« je rezervirana za poštnega operaterja, ki zagotavlja univerzalno poštno storitev v deželi, članici UPU ali pa na odvisnem ozemlju.

b. Personalizirana poštna znamka je dovoljena pod pogojem, da je dostopna širši javnosti.

c. Mora biti veljavna za plačevanje poštnine in nalepljena le na sprednji strani razglednice.

d. Poštne znamke, ki so izrezane iz poštних celin, so dovoljene le, če poštna uprava, ki je te celine izdala, dovoli njihovo takšno uporabo.

e. Dovoljene niso:

- porto znamke

- predžigosane znamke

- kolki

- znamke, ki kršijo etični kodeks UPU

- uradne znamke, razen tistih, ki so na razpolago javnosti (Združeni narodi, UNESCO, Svet Evrope itd)

- poštne znamke, ki jih stranka sama natiska preko računalnika

f. Znamke, ki jih izdajajo poštni operaterji, ki jih za to pooblasti ustrezen državni organ, so dovoljene.

g. Na prvi strani razglednice je lahko le ena znamka.

h. Samo ena znamka je lahko prilepljena na slikovni strani razglednice. Pred letom 1978, ko je bil sprejet »Mednarodni Statut za Maksimafilijo«, so dovoljene maksimum karte, na katerih je več poštних znamk, če je ena od njih skladna z sliko na razglednici.

i. V primeru, da je na znamki več celih ali delnih objektov, je potrebno vsakega izmed njih obravnavati posebej, če je to le mogoče.

j. Znamka (ali blok, katerega sestavni del je, če je prilepljen na razglednico) ne sme presegati četrtno površine razglednice.

k. Če je isti motiv prikazan na več skupaj (*se –tenant*) se držečih znamk, kot panoramski pogled, je lahko vse skupaj na eni razglednici. Če pa se motiv nahaja le na eni izmed njih, je pa lahko nalepljena le tista, na kateri se ta motiv nahaja.

l. Uporaba znamk iz avtomatov, nalepljenih na prvo stran razglednice, je dovoljena

m. Za posamezen motiv je prednostni vrstni red naslednji: poštna znamka, ki je v skladu z filatelističnim programom poštna uprave, kjer je to glavni ali zlahka razviden drug motiv, nadalje personalizirana (osebna) znamka in nazadnje znamka drugega, s strani države, odobrenega poštnega operaterja.

3.2. Razglednica

- a. Mere razglednic morajo ustrezati velikostim, ki so sprejemljive za »Splošno poštno konvencijo«. Vendar so sprejemljive tudi razglednice kvadratne ali pravokotne oblike, ki so na razpolago na trgu, pod pogojem, da je mogoče postaviti na list formata A4 (210x297 mm) dve naenkrat. Razglednic ni dovoljeno obrezovati.
- b. Slika na razglednici mora omogočati najboljšo možno skladnost (konkordanco) z motivom na znamki ali z enim izmed njih, če jih je več.
- c. Vse razglednice, ki popolnoma reproducirajo poštno znamko, to je na primer z zobčanjem, nominalo in imenom države, so prepovedane.
- d. Slika na razglednici mora poudariti predmet na poštni znamki. Lahko imajo robove in tekst v direktni povezavi s predmetom na sliki.
- e. Stare razglednice imajo na sprednji strani prostor za korespondenco. Z izjemo omenjenih starih razglednic velja, da je kvaliteta maksimum karte tem boljša, čim večja je slika na njej.
- f. Razglednica mora biti po možnosti na prodaj pred izdajo znamke.
- g. Razglednice z več slikami kakor tudi tiste s hologrami so prepovedane.
- h. Naslednjih stvari ni mogoče uporabiti za maksimum karte: kolažev, izrezkov zasebnih fotografij na fotografskem papirju, barvnih ali črno-belih fotokopij, foto montaž, skic, dokumentov, ki so posebej pripravljene za izdajo znamk in zasebno natisnjene na fotografskem papirju na računalniku.

3.3. Žig

- a. Žig mora odtisniti izključno pooblaščen poštna uprava.
- b. Slikovna oblika žiga in /ali teksta kakor tudi kraj žiga (ime poštne urada) morajo imeti povezavo z sliko na poštni znamki in razglednici ali z namenom izdaje (dogodek, dobrodelna dejavnost, tematika serije itd).
- c. Vsekakor so sprejemljivi tudi filatelistični žigi pod pogojem, da se spoštuje skladnost kraja žiga.
- d. Žigi, ki jih odtisne filatelistična služba majhnih držav, kjer je navedeno le ime države, so dovoljeni.
- e. Čim boljša je povezanost med predmetom in sliko in /ali tekstom slikovitega žiga tem boljša je skladnost.
- f. Običajni žigi brez ilustracij na njih so sprejemljivi pod pogojem, da vsebujejo ime kraja, kjer je poštni urad in je spoštovana skladnost tega kraja v povezavi z znamko in razglednico.
- g. Žig mora biti odtisnjen v času veljavnosti poštne znamke in čim bližje datumu izdaje znamke.
- h. Žig, iz katerega je razviden kraj in datum uporabe, mora biti čitljiv.
- i. Mora biti cel in udarjen tako, da je delno na znamki in delno na razglednici. To velja tako za ročne kot strojne žige.

3.4. Klasifikacija eksponatov

Eksponate iz maksimafilatelije lahko razdelimo na:

- a. Države ali skupine držav z geografskimi, zgodovinskimi ali kulturnimi povezavami. Na splošno se je treba izogibati kronološkemu vrstnemu redu izdaj.
- b. Specializirano ali študijsko področje
- c. Tematiko.

3.5. Variantne maksimum karte

V teh treh tipih zbirk se lahko hkrati prikažejo tako imenovane »variantne maksimum karte«, se pravi iste znamke nalepljene na različnih razglednicah in z različnim žigi, vendar pa ob doslednem spoštovanju načela skladnosti.

- a. Če zbirka ne obravnava samo variantnih maksimum kart, je potrebno omejiti njihovo število, da ne bi bil prikazani material neuravnotežen in da se tako ne prikrije pomanjkanje materiala.
- b. Dovoljeni sta največ dve variantni maksimum karti na okno.
- c. Različen datum na istem žigu ni dovolj za izdelavo variantne maksimum karte.

3.6. Uvodni ali naslovni list

Prva stran eksponata mora vsebovati načrt. Mora vsebovati:

- a. Naslov eksponata
- b. Kratko, natančno in pomembno splošno informacijo o zadevi
- c. Opis namena eksponata
- d. Opis obsega eksponata
- e. Načrt strukture eksponata – poglavja ali sekcije, raje kot opis »od okna do okna« ali strani do strani. Le vsebina ali literaren opis ni zadovoljiv načrt.
- f. Spisek osebnih raziskav avtorja o zadevi (z navedbo člankov ali literature)
- g. Seznam najpomembnejše uporabljene literature

4. Merila za ocenjevanje eksponatov

Ekspontate maksimafilije ocenjujejo preizkušeni sodniki v razredu maksimafilije in v skladu z oddelkom V). Pri ocenjevanju eksponatov maksimafilije bo sodniška žirija uporabila naslednje splošne kriterije (GREV, člen 4.2):

1. Obravnava	20 točk (GREV, člen 4.5.)
2. Filatelistična pomembnost	10 točk (GREV, člen 4.6.)
3. Filatelistično in povezano znanje,
osebne študije in raziskave	35 točk (GREV, člen 4.7.)
4. Stanje materiala	10 točk (GREV, člen 4.8.)
5. Redkost	20 točk (GREV, člen 4.8.)
6. Prikaz	5 točk (GREV, člen 4.9.)

Razstavljalci se morajo zavedati dejstva, da pozorno upoštevajo različne vidike, ki se dopolnjujejo z namenom maksimiranja nagrade, ki jo lahko dobi eksponat.

Nekaj usmeritev je spodaj o osnovni elementih, ki dopolnjujejo posamezen kriterij

4.1. Obravnava (20 točk)

Obravnava je razvoj zgodbe za obravnavano temo.

Pri ocenjevanju obravnave gledajo sodniki:

- a. Logičen razvoj, ki mu je lahko slediti,

- b. Popolnost prikazanega materiala v povezavi z obsegom eksponata
- c. Jasen in koncizen opis
- d. Uravnotežen eksponat za izbrano zadevo

Preverjali bodo, da ima eksponat:

- a. Uvodno ali naslovno stran, ki navaja namen eksponata, definira njegov obseg, ima načrt eksponata in navaja najpomembnejšo literaturo
- b. Odraža navedbe na prvi strani, kar zadeva naslov, namen, obseg in načrt
- c. Je razvit v skladu z načrtom
- d. Ima naslove na posameznih straneh, ki podpirajo razumevanje obravnave
- e. Ima naraven začetek in konec eksponata
- f. Ne vsebuje podvojenega materiala

4.2. Pomembnost (10 točk)

Pomembnost je povezana z:

- a. težavnostjo razvoja izbrane teme v skladu z poznanim materialom in
- b. ozkostjo obravnavane teme.

4.3. Filatelistično in povezano znanje (20 točk), osebne študije in razvoj (15 točk) – Skupaj 35 točk

4.3.1. Filatelistično in povezano znanje se izkazuje z izborom materiala za eksponat in s tem povezanim opisom in analizo.

Osebna študija se izkazuje z korektnim analiziranjem materiala, prikazanega v eksponatu.

Osebne raziskave predstavljajo prikaz novih dejstev v povezavi s prikazanim materialom. Kjer je predstavitev novih dejstev razvidna, se takemu eksponatu lahko dodeli maksimalno število točk.

4.3.2. Informacije ne smejo zasenčiti prikazanega filatelističnega materiala. Z dobro zamišljenim načrtom se lahko izognemo dolgemu tekstu v eksponatu.

4.3.3. Filatelistično in povezano znanje

Izbor materiala odraža znanje izbrane teme, poštnih znamk, žigov in razglednic.

- a. Znanje o znamkah se presoja glede na razstavljaljev komentar (namen in datum izdaje, vrsta, tisk, posebnosti, datum konca veljavnosti...).
- b. Znanje o žigih obsega vrste žiga, obdobje uporabe, in upravičenost uporabe (kraj, ilustracija, tekst).
- c. Znanje o razglednici se ocenjuje glede na njeno skladnost z znamko, kvaliteto in redkostjo.
- d. Ponaredki niso sprejemljivi – razstavljalcem se svetuje, da dajo dvomljive primerke atestirati.

4.3.4. **Raziskave v maksimafiliji** temeljijo na ugotavljanju treh skladnostih: predmeta, kraja in časa.

a. **Skladnost glede motiva** je bistvena značilnost prave maksimum karte. Ta skladnost med motivom na znamki in razglednici mora biti čim večja in vizualno razvidna. Žig prvega dne se lahko uporabi le, če je skladen s tem pogojem.

b. **Skladnost glede kraja** se ugotavlja s povezavo med imenom kraja na žigu in motivom na znamki in razglednici. Žig prvega dne se lahko uporabi le, kadar je v skladu z gornjo zahtevo.

c. Pri spomenikih, pokrajinah in nahajališčih je le en kraj, kjer je zagotovljena skladnost. To je tam, kjer se nahaja spomenik, pokrajina ali nahajališče. Če na tem kraju ni poštne urada, je treba izbrati tistega, ki pokriva zadevno območje, ali pa najbližjega.

d. Kadar gre za osebo, je primeren žig kraja, ki je s to osebo povezan: rojstvo, smrt, pogreb, delo ali vidik njegove aktivnosti, posmrtni časti itd. Če je znamka izrecno izdana za enega teh primerov, je žig kraja, kjer se je ta dogodek zgodil, boljši.

e. Če je na znamki prikazan dogodek, mora biti žig v kraju, povezanem s tem dogodkom.

f. Če je na znamki prikazano na primer letalo, vlak ali ladja, mora biti žig iz kraja, kjer je letališče, železniška postaja, pristanišče ali poštni urad na krovu, povezan s predmetom.

g. Maksimum karte, ki prikazujejo športne aktivnosti, so boljše, če je na njih žig krajev, kjer se te aktivnosti odvijajo.

h. Maksimum karte, na katerih so prikazana umetniška dela kot na primer slike, kipi, mozaiki, emajli, poslikana okenska stekla, freske, tapiserije in na sploh predmeti v muzejih ali zbirkah, morajo biti žigosane ali na kraju, kjer se nahajajo, ali na kraju, kjer so bile ustvarjene. Žigi drugih krajev se dovoljeni v primeru krajevnih razstav ali drugih dogodkov, ki so v povezavi z umetniškim delom (podpis ali portret avtorja, portret modela itd).

i. Kjer je umetniško delo sestavni del spomenika (kipa, freske, slike na steklu, mozaik itd), je najboljši žig najbližjega poštne urada, kjer se spomenik nahaja. Kadar poštna znamka prikazuje dogodek, pokrajino ali spomenik, ki se nahaja v drugi državi, ni mogoče pripraviti maksimum karte, ker gre v tem primeru za popolno pomanjkanje skladnosti kar zadeva kraj.

j. Žig, ki ga v tujini uporabi poštna uprava druge države (v primeru filatelistične razstave ali drugega dogodka), je dovoljen.

k. Žig je toliko bolj zanimiv, ko je odtisnjen na kraju, ki je tesno povezan s predmetom in ki skladno povezuje poštno znamko/razglednico glede na sliko in tekst v njem in ki je bil v uporabi bolj ali manj kratek čas.

l. **Skladnost časa** je določena z datumom žiga, ki mora biti v času veljavnosti znamke.

4.4. Stanje (10točk)

Maksimum karte morajo biti v najboljšem mogočem stanju – to velja za znamko, razglednico in žig.

4.5. Redkost

Redkost maksimum karte je odvisna od:

- Relativne redkosti, vendar ne od vrednosti vsakega posameznega elementa.
- Težavnosti priprave maksimum karte ali/in od njene starosti.

Starost se določa glede na 3 obdobja:

- a. Pred 1946, ko je bila prvič podana definicija maksimum karte.
- b. Od 1946 do 1978.
- c. Po 1978, ko so bila sprejeta FIP pravila o maksimum kartah.

Sodniki bodo upoštevali tudi:

- Kako enostavno je podvojiti eksponat
- Redke znamke, uporabljene za izdelavo maksimum kart
- Redke žige

4.6. Predstavitev (5 točk)

Predstavitev eksponata mora biti dovršena in dajati dober splošen vtis. Zato mora biti skladna z naslednjimi merili:

- Uporaba listov svetlih barv.
- Izogibajte se nepotrebnemu enakemu prikazovanju
- Največ dve maksimum karti na stran, velikosti približno A4
- Izogniti se je treba preveč praznih ali preveč natrpanih strani in prekritja kart.
- Spremljajoč tekst mora biti zgoščen, in lahek za branje

5. Pogoji uporabe

Ta vodila je odobrila FIP komisija za maksimafilijo v Bangkoku 1. decembra 2018 in uprava FIP v Buenos Airesu 28. avgusta 20219. Ratificiral jih je FIP kongres v Jakarti 9. avgusta 2022.

Ta vodila stopijo v veljavo s tem datumom.

V primeru razlik v prevodih, je merodajen angleški tekst.

© FIP Prevedel: Boštjan Petauer, 2024